

Adroddiad i'r:	Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol
Dyddiad y Cyfarfod:	11 Gorffennaf 2012
Awdur yr Adroddiad:	Pennaeth Gwasanaethau Archwilio Mewnol
Teitl:	Adroddiad Blynyddol Drafft Archwilio Mewnol 2011/12

Beth yw byrdwn yr adroddiad?

Mae'r adroddiad hwn yn cyflwyno Adroddiad Blynyddol y Pennaeth Archwilio Mewnol ar gyfer 2011/12 (Atodiad 1). Cymeradwyodd y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol blaenorol fersiwn drafft cyn diwedd 2011/12, ond mae angen i'r Pwyllgor hwn gymeradwyo'r fersiwn terfynol.

Yn unol â 'Chod Ymarfer Archwilio Mewnol mewn Llywodraeth Leol yn y Deyrnas Unedig' (2006), a gyhoeddwyd gan Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Cyfrifyddeg (CIPFA), dylai'r adroddiad blynyddol:

- Roddi barn ar ddigonolrwydd ac effeithiolrwydd cyffredinol amgylchfyd rheoli mewnol y gyfundrefn;
- Dateglu unrhyw amodau i'r farn honno, ynghyd â'r rhesymau dros yr amod;
- Cyflwyno crynodeb o'r gwaith archwilio a ymgwymerwyd i lunio'r farn, gan gynnwys dibyniaeth a roddwyd ar waith cyrff sicrhau eraill;
- Tynnu sylw at unrhyw faterion yr ydym yn barnu eu bod yn arbennig o berthnasol i baratoi'r datganiad llywodraethu blynyddol, a
- Gwneud sylwadau ar gydymffurfio gyda'r safonau yn y Cod Ymarfer a chyfleu canlyniadau'r rhaglen sicrhau ansawdd archwilio mewnol.

Pam cyflwyno'r adroddiad hwn?

Mae'r Cod yn gofyn am adroddiad blynyddol i'r pwyllgor archwilio neu bwyllgor cyfatebol.

Beth yw'r Argymhellion?

Bod y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol yn cymeradwyo Adroddiad Blynyddol Archwilio Mewnol 2011/12, gan gynnwys y Farn Archwilio gyffredinol ynddo.

Atodiad 1 – Adroddiad Blynyddol Archwilio Mewnol 2011/12

1. Barn Archwilio

- 1.1. Diffinnir digonolrwydd ac effeithiolrwydd cyffredinol amgylchfyd rheoli mewnol y gyfundrefn fel y polisiau, y gweithdrefnau a'r gweithrediadau sy'n bodoli i:
- Sefydlu a monitro cyflawni amcanion y gyfundrefn;
 - Adnabod, asesu a rheoli'r risgiau o ran cyflawni amcanion y gyfundrefn;
 - Hwyluso llunio polisi a chymryd penderfyniadau;
 - Sicrau bod adnoddau'n cael eu defnyddio'n economaidd, yn effeithiol ac yn effeithlon, a
 - Sicrhau cydymffurfio gyda pholisiau, gweithdrefnau, cyfreithiau a rheoliadau.
- 1.2. O ystyried y diffiniad hwn, rwyf wedi seilio fy marn archwilio ar y gwaith Archwilio Mewnol a ymgwymerwyd yn ystod 2011/12, y farn a luniwyd ym mhob maes adolygu a'r materion a godwyd yn ystod ein gwaith, fel y dangosir yn Atodiad 1.
- 1.3. Gan ddefnyddio'r cyfraddau sicrhad newydd ar gyfer ein Hadroddiadau Archwilio Mewnol a ddangosir yn y tabl isod, gall Cyngor Sir Ddinbych, yn fy marn i, gael sicrhad 'canolig' o ran digonolrwydd ac effeithiolrwydd cyffredinol yr amgylchfyd rheoli mewnol, gan gynnwys trefniadau ar gyfer llywodraethu a rheoli risg.

	Sicrhad Uchel
	Sicrhad Canolig
	Sicrhad Isel
	Dim Sicrhad

- 1.4. Nid yw'r farn hon yn amodol.

Materion sy'n Berthnasol i'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol

- 1.5. Nid oes materion i'w hadrodd. Mae rheolwyr wedi delio ag unrhyw faterion risg uchel a nodwyd yn ein hadroddiadau yn ystod y flwyddyn.

Ymateb y rheolwyr i faterion a godwyd gan Archwilio Mewnol

- 1.6. Mae'r rhan fwyaf o'n Hadroddiadau Archwilio yn nodi risgiau a gwendidau rheoli. Rydym yn nodi'r rhain fel rhai risg gritigol, mawr neu gymedrol. Mae'r rheolwyr yn cytuno ar y camau i ddelio â'r risgiau, gan gynnwys cyfrifoldebau ac amserlenni.
- 1.7. Rydym yn adrodd ar bob achos lle mae'r rheolwyr wedi methu ag ymateb i'n gwaith dilynol neu lle, yn ein barn ni, maent yn methu â delio â'r risgiau a

godwyd yn ein hadroddiadau yn foddhaol ac yn brydlon. Rhaid oedd adrodd am ddau wasanaeth i'r Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol yn ystod y flwyddyn am beidio ag ymateb i'n ceisiadau dilynol ond mae'r rhain wedi eu trin nawr ac mae'r ddau wasanaeth yn rhoi gwybodaeth o fewn yr amserlen.

- 1.8. Yn ystod 2011/12, cyhoeddwyd adroddiad Archwilio Mewnol ar Ysgol Santes Ffraid, Dinbych, gyda gradd barn archwilio o 1 (rheolaeth gyffredinol yn wael iawn, ac angen gwelliannau arwyddocaol ar frys). Trafodwyd yr adroddiad mewn cynhadledd achos ar 4 Hydref 2011 a chytunwyd ar gynllun gweithredu. Mae ein hadolygiad dilynol ar y gweill a byddwn yn adrodd ar hyn i gyfarfod nesaf y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol.

Perfformiad Archwilio Mewnol

Mesur – *Byddwn yn adolygu 100% meysydd risg uchel o'r Gofrestr Risg Gorfforaethol yn y flwyddyn ariannol*

- 1.9. Mae'r gwaith wedi ei gwblhau neu ar y gweill yn yr 16 maes risg uchel sydd i'w hadolygu.

Mesur – *Byddwn yn adolygu 100% meysydd sicrhad ariannol yn y flwyddyn ariannol*

- 1.10. Mae'r gwaith wedi ei gwblhau yn y 5 maes sydd i'w hadolygu.

Mesur – *Byddwn yn cychwyn, ymgymryd â ac adrodd ar brosiectau archwilio yn brydlon*

- 1.11. Rydym yn mesur yr amser a gymer i gwblhau prosiectau archwilio o'r dyddiad cychwyn a gytunwyd gyda'r cwsmer i ddyddiad cyhoeddi'r adroddiad terfynol. Ers cyflwyno ein hagwedd sy'n canolbwyntio ar y cwsmer ym mis Ebrill 2011, mae'r amser a gymer ar gyfartaledd i gwblhau prosiect wedi syrthio o 165 diwrnod i 70 diwrnod, gwelliant o 58%.

Mesur – *Byddwn yn dilyn i fyny ar faterion a godwyd yn ein hadroddiadau yn brydlon i sicrhau bod gwasanaethau yn gwneud gwelliannau a delio â risgiau*

- 1.12. Rydym hefyd yn mesur yr amser a gymer gan y gwasanaethau i weithredu camau a gytunwyd yn ein hadroddiadau. Ers dechrau'r broses newydd ym Mai 2011, mae'r amser ar gyfartaledd a gymer i ddelio â cham dilynol wedi gostwng o 440 diwrnod (2010/11) i 30 diwrnod, sy'n welliant o 93%.

- 1.13. At hyn, rydym yn treulio 50% yn llai o amser yn dilyn camau i fyny, sy'n golygu ein bod yn cael gwell canlyniadau gyda llai o fewnbwn.

Mesur – *Ein nod yw cyflawni boddhad cwsmeriaid o ran perfformiad archwiliwr, cywirdeb adroddiad, adrodd yn brydlon a defnyddioldeb ein hadolygiadau*

- 1.14. Yn ystod y flwyddyn cafwyd adborth ar 26 achlysur, 24 (92%) ohonynt yn mynegi eu bod naill ai'n fodlon neu'n fodlon iawn â'n gwasanaeth. Defnyddiwyd unrhyw awgrymiadau o ran lle gellid gwella o'r rhain a'r 2 gwsmer anfodlon i wella ein gwasanaeth ymhellach.

Cydymffurfio â Safonau'r Cod Ymarfer

- 1.15. Mae Swyddfa Archwilio Cymru (SAC) yn adolygu ein gwasanaeth yn flynyddol, ond nid yw'n cyhoeddi adroddiad ffurfiol. Nid yw'r SAC wedi codi unrhyw faterion o bryder gyda'r gwasanaeth.

Cyflawni Strategaeth Archwilio Mewnol 2011/12

- 1.16. Mae'r tabl isod yn rhoi dadansoddiad o'n gwaith yn ystod 2011/12, o gymharu â'r cynllun gweithredu diwygiedig a gytunwyd gan y Pwyllgor hwn ym mis Tachwedd 2011. Mae'n cynnwys sgoriau sicrhad a nifer o faterion a godwyd ar gyfer yr adolygiadau a gwblhawyd, diffiniadau a ddefnyddiwyd i ffurfio sicrhad archwilio a'r graddau a ddefnyddiwyd i asesu lefelau risg ar gyfer y materion a godwyd.

Internal Audit Work 2011/12

Internal Audit Operational Plan	Original Planned Days	Revised Planned Days	Actual Days	Current Status	Audit Assurance	No. of Issues High/Critical	No. of Issues Medium/Moderate	Comments
Financial Assurance								
Capital Planning & Strategic Procurement	50	50	48	Complete	4 3	0	5	Separate Audit Assurance provided for Capital Planning & Procurement
Income security reviews 2011/12	15	12	12	Complete				
Cashiers & Postal Operations	10	19	19	Complete	4	0	2	
IDEA Testing on Financial Systems	10	19	19	Complete	4	0	0	
Financial Systems – Rhyl based areas	35	45	45	Complete	4	0	6	
Financial Systems – Ruthin based areas	45	40	48	Draft report				
Programme & Project Management	0	0	3	In progress				
Sundry Debtors – additional work arising from Revenues review	0	0	16	In progress				• Review of low value invoicing and volumes of credit notes
Creditors – additional work arising from Finance review 2010/11	0	0	42	In progress				• Review of payments with no purchase order issued
Purchasing & Creditors	0	0	1	Complete	3	0	6	• B/fwd from 2010/11
Income security reviews 2010/11	0	0	4	Complete				• B/fwd from 2010/11
	165	185	257					
Corporate Assurance								
Highways & Infrastructure – Major Projects	35	35	31	Draft report				
Information Governance	20	20	16	Complete				• Business Transformation Project
Modernising Education	10	2	1	Complete				• Monitored through various Cabinet & committee reports
Performance Management	15	15	1	Preparation				• Programmed for March 2012

Internal Audit Operational Plan	Original Planned Days	Revised Planned Days	Actual Days	Current Status	Audit Assurance	No. of Issues High/Critical	No. of Issues Medium/Moderate	Comments
Themed School Visits	50	20	10	Cancelled				•Cancelled due to Estyn Inspection
Housing Maintenance	25	25	3	Preparation				•Scope being agreed with Head of Service. Project to commence March 2012
Strategic Human Resources	20	20	31	In progress				•Review expanded and nearing completion
Sustainability & Climate Change – Ph 1	15	13	3	Complete	4	0	2	
Sustainability & Climate Change – Ph 2			10	Complete	3	0	2	
Housing Enforcement	10	10	10	Complete				•Informal review only. No audit opinion.
Refuse Collection & Waste Management	25	10	1	Preparation				•Reprogrammed for 2012/13
Community Enforcement	15	20	4	Preparation				•Reprogrammed for 2012/13
Adult Services – Commissioning Social Care	50	16	21	Complete	5	0	3	
Asset Management	3	2	2	Complete				
Corporate Health & Safety	10	10	6	In progress				
Partnerships - Corporate	45	45	43	Complete	2	0	8	
Partnerships – Wales Penalty Processing Partnership				Complete	4	0	1	
Children & Family – Service Location	50	33	17	Complete				•Review of logistics of service. No audit opinion.
Children & Family – Lone Working Practices			10	In progress				
Social Services – CIS Contingency Plans	0	4	5	Complete	3	0	4	
School Meals Service	1	1	1	Complete				
Royal International Pavilion	0	25	26	Complete	3	0	7	

Internal Audit Operational Plan	Original Planned Days	Revised Planned Days	Actual Days	Current Status	Audit Assurance	No. of Issues High/Critical	No. of Issues Medium/Moderate	Comments
Corporate Governance Framework	5	5	6	In progress				
Corporate Health & Safety – Asbestos Management	0	0	13	Complete	3	0	7	•B/fwd from 2010/11
Arms Length Organisations	0	2	1	Complete				• Informal assurance through discussion
Leisure Centres	0	7	3	Complete				• Systems Thinking review of management system / sundry debtor invoicing
Community Building Management	0	10	19	In progress				
Pavilion Theatre, Rhyl	0	25	7	In progress				
School Transport	0	0	11	In progress				• Joint project requested with CCBC
	607	375	312					
Follow Up Assurance								
Follow up of previous IA reviews	100	70	50					
Special Projects, Investigations, Fraud & Corruption Assurance								
Planning Application complaint	100	100	4	Complete				• Review of complaint
Rhuddlan Nature Reserve complaint			9	Complete				• Review of complaint
National Fraud Initiative			11	Complete				• Facilitation role for national data-matching exercise
Housing Maintenance			11	Complete				• Passed to Strategic HR for investigation
Contractor investigation following alleged fraud in Conwy CBC			3	Complete				• No evidence of fraud in DCC
Rhyl Youth Action Group			8	Complete				• Investigation on behalf of Welsh Government
Trade Refuse Collection			1	Complete				• Review of complaint

Internal Audit Operational Plan	Original Planned Days	Revised Planned Days	Actual Days	Current Status	Audit Assurance	No. of Issues High/Critical	No. of Issues Medium/Moderate	Comments
Denbighshire Enterprise Agency			4	Complete				• Review of complaint
Contractor investigation following anonymous letter			2	Complete				• Discussed with police but not pursued
Licensing & Safeguarding			2	In progress				• Corporate Director requested for review of taxi licensing issues
Purchasing Cards			8	In progress				• Case passed to police
Proactive & Reactive work - general			3					
	100	100	66					
Welsh Government Assurance								
St. Brigid's School, Denbigh	20	47	51	Complete	1	0	23	
Post 16 PLASC returns	10	15	20	Complete	4	0	0	
Prestatyn High School	15	18	19	Complete	4	0	3	
Ysgol Glan Clwyd, St. Asaph	15	18	18	Complete	3	1	5	
Grant Certification	35	35						
- Breakfast Initiative Grant			5	Complete				• Certification only – no report
- Community Focused Grant			5	Complete				• Certification only – no report
- Learning & Assessment Grant			9	Complete				• Informal report only
Education Grants Management			11	Complete			1	• Informal report only. No audit opinion
Ysgol Brynhyfryd, Ruthin	0	0	3	Complete	4	0	3	• B/fwd from 2010/11
	95	133	141					
Consultancy & Corporate Work								
Research & Horizon Scanning	250	185	33					
CET/SLT/Committees etc			50					
Project & Working Groups			27					
Guidance & Advice			42					

Internal Audit Operational Plan	Original Planned Days	Revised Planned Days	Actual Days	Current Status	Audit Assurance	No. of Issues High/Critical	No. of Issues Medium/Moderate	Comments
IA Collaboration Partnership	50	50	43					
	300	235	195					
External Contracts								
North Wales Police Authority	200	184	179					• Agreed by contract
Countryside Council for Wales	165	180	184					• Agreed by contract
School Fund Audits	5	45	44					• Additional requests for audits from schools some presenting 2-3 years accounts for audit
	370	409	407					
Internal Audit Support Areas								
Management & Admin	300	350	353					
Training	50	90	117					• Increase due to staff turnover during year.
	350	440	470					
Total Days	2087	1947	1898					